

være derimod her. Den ærede Ordfører mente, at jeg ingen Grund havde til at anke over, at der ingen Plan var for, hvorledes der skulde virkes ved denne Skole. Noget Grund har jeg dertil. Jeg finder det mærkeligt, at naar man vedtager et saadant Forslag med gode Lønninger — det ærede Medlem fra Storeheddinge klagede over, at Lønningerne vare for smaa; men der er intet, som taler for, at de skulde være større — naar man vedtager et Forslag med saa gode Lønninger, saa er der ogsaa al Grund til at bestemme, at saa og saa mange Timer skal der undervises; men i den Retning staar der ingen Ting i Forslaget. Naar den ærede Ordfører talte om, at vi ikke skulde holde saa meget paa Planer i det hele, saa er jeg ingen Tilhænger af at gaa helt ud i det planløse, ogsaa for Undervisning og den Slags Ting ønsker jeg nok at have en Plan. Men jeg erkender, at i Vilagene, som ledsage Udvalgets Betænkning, og i det, som har foreligget for Udvalget, er der ogsaa Udtalt til, hvorledes denne Mand har tænkt sig denne Undervisning ordnet. Dermed skal jeg standse og indlade Sagen for det høje Tings Dom og haaber, at de ærede Medlemmer ville følge Mindretallet og vedtage det Ændringsforslag, som Mindretallet har stillet.

Falkensjerne: Jeg skal kun over for det ærede Medlem fra Ringkøbing gøre den Bemærkning, at Foreninger og Foreninger ere to Ting. Naar en Forening opretter en Realskole, er det i Reglen en Forening af Byens Borgere, som ere fra samme Sted og væsentlig have samme Interesse. Naar den saakaldte danske Skoleforening skulde oprette en Skole som denne, maa man huske paa, at det er en Forening, hvis Medlemmer ere spredte over hele Landet og mangle ethvert som helst Grundlag af den Art. Det er et Spørgsmaal, om den vil vedblive at bestaa. Foreningen er dannet paa Stemninger eller Strømninger, hvad man nu vil kalde det, og dens Medlemmer kunne ikke ventes vedblivende at ville holde sammen. Det er kun denne Forskel, jeg har ønsket at gøre opmærksom paa.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Gode's): Jeg forholder, at Forhandlingerne nu ere mod deres Slutning, og jeg finder derfor Anledning til at udtale mit Standpunkt til den foreliggende Sag. Det kan ikke nægtes, at det Forslag, som nu Flertallet indstiller, væsentlig afviger fra det Forslag, som blev vedtaget af Landstinget, og som Regeringen

har fremsat. Det er ikke den fuldstændige Anstalt for Lærerindens Uddannelse, som Tanken var, og som Landstinget havde vedtaget, der nu foreslaas af Flertallet. Forholdet er dog imidlertid ikke det, at det er noget helt forskelligt. Jeg tror at udtrykke det rette Forhold ved at sige, at det, som Flertallet byder, er en Del af, hvad Regeringsforslaget, som jeg har forelagt det, tilsigter. Jeg havde tænkt mig i den fuldstændige Anstalt indordnet som organisk Led en Uddannelse af mere kortvarig Bestaendighed med det særegne Maal, at Lærerinderne skulde være Lærerinder i Fogeskoler. Jeg har tidligere udtalt, at jeg naturligvis ogsaa godt kunde forjone mig med Tanken om, at disse to Bestanddele, som jeg havde tænkt mig sammenvyrtede i een Anstalt, udfiltes, saa at der blev to forskellige Anstalter. Hvad der nu foreslaas, er ikke den fuldstændige Anstalt, men kun den Bestanddel deraf, som angaar den kortvarige Uddannelse med det særegne Formaal for Dje. Det er en Selvfølge, at jeg altsaa maa udsbyde eller udsætte mit Haab om at faa den fuldstændige Anstalt; men deri ligger ingen Grund for mig til at vrage eller ikke at paastønne, at der tilbydes den mindre fuldstændige Anstalt, denne ejendommelige Anstalt, idet jeg haaber om ikke alt for lang Tid at naa den anden Del deraf, den Uddannelse af Lærerinder ved Statsinitiativ, som jeg havde tænkt mig. Jeg vil haabe, at det andet Ting indtager det samme Standpunkt og tager det, som nu sandynuligvis vil blive vedtaget af Tinget her. Naar jeg, som det rigtig er bemærket i Betænkningen, har stillet som Betingelse for min Tiltræden, at det er en Statsanstalt, er det af to Grunde. For det første mener jeg, at en Uddannelse som denne, der jo virkelig tilstgter noget nyt, kun kan komme i et fast Spor, naar det er under Statens Ledelse, og at den vil blive udsat for store Fare, naar den særlig, som andre have tænkt, som ind under en Forenings Ledelse og derved blev undergivet de mange vekslede Skæbner, som en saadan Forenings Skiften af Medlemmer let kunde føre til. Skulde hele Forsøget, hele Planen lykkes, tror jeg, det maa stilles som Betingelse, at det bliver en Statsanstalt. Men der er dernæst ogsaa den finansielle Grund. Det er klart, at den Understøttelse, som "Danst Skoleforening" her forlanger, er en Understøttelse af en ganske anden Art end den, som vi give paa Finansloven til Realskoler og i øvrigt til private Skoler. Fordringen var i Virkeligheden den, at man skulde fuldstændig udrede Udgifterne til Skolen, saa at der altsaa ikke her var Tale om noget Bidrag,